

De nieuwe asbestvergunning: wie bepaalt straks of je mag werken?

Deel 2 – Vergunningplicht onder de juridische loop

Noot vooraf

Voor deze Asbest Dialoog is bewust gekozen voor makkelijke en begrijpelijke taal. Het nieuwe asbestvergunningstelsel, de **DSU** en de gevolgen daarvan zijn **juridisch en organisatorisch complexe onderwerpen**. Juist omdat deze veranderingen straks mogelijk ook gevolgen hebben voor bedrijven die zich nu helemaal niet als asbestbedrijf beschouwen, is geprobeerd de belangrijkste vragen zo eenvoudig mogelijk uit te leggen.

Wie behoefte heeft aan meer achtergrondinformatie, een juridische verdieping of een nadere toelichting op de DSU en het nieuwe vergunningstelsel, kan een e-mail sturen naar: asbestdialoog@gmail.com

1. Inleiding

In deel 1 hebben we uitgelegd wat er gaat veranderen in het asbeststelsel en waarom een nieuwe vergunningplicht wordt ingevoerd.

In dit deel kijken we naar een andere, minstens zo belangrijke vraag:

Wat kan de nieuwe vergunning betekenen als er in het verleden iets is misgegaan?

De nieuwe vergunning gaat niet alleen over de vraag of een bedrijf vandaag veilig en volgens de regels werkt. Ook het verleden kan een rol gaan spelen bij de beoordeling van de vergunning.

Een overtreding die jaren geleden is begaan, kan opnieuw relevant worden wanneer een onderneming een vergunning aanvraagt, verlengt of wil behouden. Veel ondernemers zijn zich daar nog onvoldoende van bewust.

2. „Maar die fout is toch al afgehandeld?”

Stel: je bent schilder, installateur, aannemer, onderhoudsbedrijf of een andere ondernemer die met asbestwerkzaamheden te maken heeft.

Een paar jaar geleden ging er iets mis. Een toezichthouder constateerde een overtreding. Je kreeg een waarschuwing of een boete. Misschien maakte je bezwaar, misschien niet. Daarna heb je je werkwijze aangepast. Medewerkers zijn opnieuw geïnstrueerd en sindsdien zijn er geen problemen meer geweest.

Onder het oude systeem was dat vaak het einde van het verhaal. Onder het nieuwe vergunningstelsel kan dat anders worden.

Informatie over eerdere overtredingen kan worden gebruikt bij de beoordeling van toekomstig naleefgedrag.

De vraag wordt dan niet alleen:

„Wat heeft dit bedrijf in het verleden fout gedaan?” maar ook: „Wat zegt dat verleden over hoe dit bedrijf nu en in de toekomst werkt?”

3. Van toezicht naar vergunning

Hier ontstaat een nieuwe koppeling tussen toezicht en vergunningverlening:

overtreding → handhaving → toezichtsinformatie → vergunningbeoordeling

Een oude overtreding kan opnieuw op tafel komen. Dat betekent niet dat je opnieuw wordt gestraft; het gaat om een inschatting van toekomstig risico.

Daarom zijn vragen belangrijk zoals:

- Hoe lang blijft een overtreding relevant?
- Hoe zwaar telt zij mee?
- Wanneer mag een ondernemer erop vertrouwen dat een oude fout geen rol meer speelt?

4. Eén overtreding betekent niet automatisch: geen vergunning

Het nieuwe systeem betekent niet dat één fout automatisch leidt tot weigering.

Bij de beoordeling moet worden gekeken naar:

- aard en ernst van de overtreding; aantal overtredingen;
- eventuele herhaling; houding van de ondernemer.

Een eenmalige fout hoeft dus geen probleem te zijn. Maar daarmee is de fout ook niet automatisch vergeten.

Een ondernemer moet kunnen weten welke betekenis zijn verleden kan hebben voor zijn toekomst.

5. Niet iedere constatering is hetzelfde

Bij vergunningverlening kan toezichtsinformatie worden gebruikt. Dat is niet hetzelfde als een lijst met definitief vastgestelde overtredingen.

Er is een verschil tussen:

„Er is definitief vastgesteld dat een overtreding heeft plaatsgevonden.” en **„Een toezichthouder heeft iets geconstateerd waarover nog discussie bestaat.”**

Als dergelijke informatie wordt meegewogen, moet duidelijk zijn welke gegevens betrouwbaar genoeg zijn. Dat geldt ook wanneer bezwaar of beroep nog loopt.

Een ondernemer mag niet de dupe worden van een conclusie die later onjuist blijkt.

6. Hoe lang blijft het verleden meetellen?

Stel dat een onderneming in 2027 een overtreding begaat, de zaak wordt afgehandeld, de bedrijfsvoering wordt aantoonbaar verbeterd en er volgen jaren zonder problemen.

In 2030 wordt een vergunning aangevraagd. Mag de overtreding uit 2027 dan nog worden meegewogen? En in 2032? En in 2035?

Als informatie uit het verleden wordt gebruikt om toekomstig naleefgedrag te beoordelen, moet duidelijk zijn:

- hoe ver wordt teruggekeken; welke overtredingen meetellen; hoe zwaar ze meetellen; wanneer sprake is van herhaling; wanneer een oude overtreding niet meer relevant is.

Een ondernemer moet uiteindelijk zijn verleden achter zich kunnen laten.

7. Dan komt ook de VOG om de hoek kijken

Naast toezichtsinformatie speelt ook de VOG voor de rechtspersoon een rol. De VOG wordt afgegeven door Justis.

Daarmee ontstaat een tweede informatiestroom:

- toezichtsinformatie → naleefgedrag
- VOG → justitiële informatie

Een strafrechtelijk verleden betekent niet automatisch dat geen VOG wordt afgegeven; Justis beoordeelt dat aan de hand van vaste criteria.

Belangrijk is: de vergunningverlener bepaalt niet zelf of een VOG wordt afgegeven. Als een VOG verplicht is en Justis geeft deze niet af, heeft dat direct gevolgen voor de vergunning.

8. En dan is er nog Bibob

De Wet Bibob kan in bijzondere gevallen een rol spelen. Bibob kijkt breder dan een afzonderlijke overtreding: bestuurders, aandeelhouders, financiers, zakelijke relaties en relevante strafrechtelijke informatie kunnen worden betrokken.

Dat betekent niet dat iedere ondernemer met een oude overtreding met Bibob te maken krijgt. Maar bij complexere voorgeschiedenissen kan het relevant worden.

Ook hier geldt: een Bibob-onderzoek betekent niet automatisch weigering. Evenredigheid blijft van belang.

9. Het echte aandachtspunt: de combinatie

Los van elkaar zijn toezichtsinformatie, VOG en Bibob al belangrijke instrumenten. Maar vooral de **combinatie** maakt het nieuwe stelsel ingrijpend.

Een gebeurtenis uit het verleden kan via verschillende routes opnieuw relevant worden:

- toezicht → handhaving → vergunning
- justitiële informatie → VOG → vergunning
- integriteitsinformatie → Bibob → vergunning

Dat betekent niet dat een ondernemer meerdere keren wordt gestraft. Maar dezelfde gebeurtenis kan wel op verschillende momenten en voor verschillende doeleinden worden meegewogen.

10. „Maar mijn bedrijf is inmiddels veranderd”

Een onderneming kan in vijf jaar tijd volledig veranderen: nieuwe eigenaar, nieuwe directeur, nieuwe medewerkers, nieuwe procedures, nieuwe opleidingen.

Daarom moet niet alleen worden gekeken naar:

„Wat is er vroeger gebeurd?” maar ook: **„Wat zegt die gebeurtenis vandaag nog over dit bedrijf?”**

Leg verbeteringen daarom vast: gewijzigde procedures; opleidingen en instructies; toolboxmeetings; interne controles; evaluaties; verbetermaatregelen; bewijs van toepassing.

Dan kun je aantonen:

„Dat was vroeger. Dit hebben wij daarna veranderd — en dit is het bewijs.”

11. Het beoordelingskader wordt cruciaal

De wettelijke vergunningplicht vertelt dat er een vergunning nodig is. Maar minstens zo belangrijk is hoe de overheid straks bepaalt of een vergunning wordt geweigerd, geschorst of ingetrokken.

(Onder voorbehoud van publicatie:) Het beoordelingskader moet minimaal antwoord geven op zeven vragen:

1. Hoe ver kijkt de overheid terug?
2. Hoe zwaar telt een overtreding?
3. Hoe wordt herhaling beoordeeld?
4. Wat gebeurt er met betwiste overtredingen?
5. Hoe telt goed gedrag mee?
6. Wanneer is een oude overtreding niet meer relevant?
7. Hoe wordt de evenredigheid bewaakt?

12. Wat kun je als ondernemer nu al doen?

Je hoeft niet te wachten tot alle regels definitief zijn.

- Breng eerdere incidenten en handhavingssaken in kaart.
- Leg vast welke verbetermaatregelen zijn genomen.
- Maak je huidige werkwijze aantoonbaar.
- Bewaar bewijs van opleidingen, procedures, controles en verbeteringen.

Een dossier dat laat zien:

fout → analyse → verbetering → controle → jarenlang goed gedrag
zegt veel meer dan een oud dossier zonder vervolg.

13. Geen paniek, wel opletten

Een enkele overtreding betekent niet automatisch dat een vergunning wordt geweigerd. Maar een afgehandelde overtreding is niet altijd een afgesloten hoofdstuk.

Het nieuwe stelsel kan ervoor zorgen dat het verleden onderdeel wordt van de beoordeling van de toekomst — ook voor schilders, installateurs, aannemers en onderhoudsbedrijven.

14. De kern van het verhaal

De verandering gaat niet alleen over nieuwe regels voor asbestwerk, maar over de vraag:

„Kan de overheid erop vertrouwen dat jouw bedrijf zich in de toekomst aan de regels zal houden?”

Daarbij kan het verleden een rol spelen.

Daarom moeten de nieuwe regels duidelijk, voorspelbaar en evenredig zijn. Een ondernemer moet kunnen laten zien dat hij van fouten heeft geleerd. En er moet een moment komen waarop een oude fout ook echt een oude fout is.

Veilig werken moet het doel blijven — niet het eindeloos meewegen van oude fouten.

15. “Dan verwijder ik toch geen asbest meer?”

Voor een schilder, onderhoudsbedrijf, glaszetter of installateur klinkt dat logisch. Maar in de praktijk werkt het anders: asbest komt juist voor in gebouwen waar deze bedrijven dagelijks werken.

Als tijdens een klus blijkt dat asbest eerst moet worden verwijderd, kan het werk niet doorgaan zonder vergunning. Dat kan betekenen: werk stilleggen, planning aanpassen en extra kosten.

Voor beperkte werkzaamheden, zoals het verwijderen van asbesthoudende kit, komt daarom een beperkte vergunning.

De vraag is dus niet alleen:

“Wil ik een vergunning?” maar ook: **“Wil ik straks bij ieder stukje asbest mijn klant vertellen dat ik het werk niet zelf kan afmaken?”**

